

*Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм
„Академик Неделчо Неделчев” – гр. Сливен*

**УТВЪРЖДАВАМ:
МАРИЯ ГРАМОВА
ДИРЕКТОР**

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО,
ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2025 / 2026 ГОДИНА**

Настоящата програма е разработена на основание чл.15, ал.4 от Наредба №13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, приета на заседание на педагогическия съвет с протокол № 12 / 11.VII.2025 г. и е утвърдена със заповед на директора № РД – 07 -1243/14.VII.2025 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование представлява интердисциплинарен комплекс, съвкупност от четири взаимосвързани компонента, насочени към придобиване на:

- на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение;
- умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето;
- екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие;
- знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. ЦЕЛИ

1. Овладяване и активно прилагане на знания, умения и компетентности, необходими за успешно личностно развитие и отговорно, информирано участие в гражданския, политическия и социалния живот по ефективен начин за себе си, природата и обществото.
2. Утвърждаване на позитивна училищна среда, свободна от агресивност и дискриминация, която насърчава спазването на споделени правила и демократични ценности; гражданската инициативност и социалната критичност на всички участници в образователния процес.

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и обществото като цяло;
2. Формиране на готовност за участие в общоучилищния живот;
3. Изграждане на здравна и екологична култура;
4. Свободен, самостоятелен и осъзнат избор на професионален път за развитие и реализация;
5. Изграждане на национално самочувствие и отговорност;
6. Пораждане на инициативност и подготовка за пълноценен живот;
7. Противодействие на насилието, агресията и сектантството.

IV. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

През учебната 2025/2026 година гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (ГЗЕИО) в ПГХТ „Акад. Неделчо Неделчев“ се осъществяват:

- в процеса на придобиването на общообразователна подготовка;
- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;

- при изпълнение на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на ДОС за приобщаващото образование.
- при изпълнение на дейностите по НП “Без свободен час”.

V. РАМКОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в ДОС за общообразователната подготовка. Включват следните области на компетентност:

Гражданско образование	Здравно образование
1. Междуличностни отношения 2. Социална среда 3. Права на човека 4. Демократично гражданство 5. Идентичности и различия в обществото 6. Власт, политика и демократични ценности 7. Социална политика, справедливост и солидарност 8. Глобализация, плурализъм и толерантност	1. Психично здраве и личностно развитие 2. Физическо развитие и дееспособност 3. Превенция на употребата на психоактивни вещества 4. Безопасност и първа помощ 5. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции 6. Лична хигиена 7. Хранене
Екологично образование	Интеркултурно образование
1. Енергия и климат 2. Общество и околна среда 3. Биологично разнообразие 4. Вода, почва и въздух Потребление и отпадъци	1. Културни идентичности 2. Културна осъзнатост 3. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия 4. Интеркултурно образование и права на човека

2. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно интересите и потребностите на учениците.

3. В часа на класа ГЗЕИО се осъществяват чрез:

3.1. Обучение за придобиване на съответни компетентности;

3.2. Занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани със:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
- военното обучение и защитата на родината;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- киберзащита;
- кариерно ориентиране;
- превенция и противодействие на корупцията.

3.3. Дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

VI. Дейности

№	Дейност	Срок	Отговаря
<i>Възпитаване на гражданско поведение и</i>			
1.	Спазване на правилника за дейността на училището.	постоянен	Класни р-ли, Пед. съветник
2.	Насърчаване на ученическо самоуправление и представителство.	постоянен	Класни р-ли, Пед. съветник
3.	Партньорство с външни специалисти по проблемите на образованието и превенцията на проблемно поведение.	постоянен	Класни р-ли
4.	Провеждане на учебните часове от НП „Без свободен час в училище” по теми от ГЗЕИО.	при необходимост	Учители, Пед. съветник
5.	Отбелязване на световния ден за борба с тормоза в училище.	м. 02.2026 г.	Пед. съветник
6.	Ден на ученическото самоуправление.	09.05.2026 г.	Пед. съветник
<i>Развитие на интересите и способностите на учениците</i>			
7.	Стимулиране участието в олимпиади, конкурси, състезания в областта на науката и изкуствата.	по график на МОН	Учители по предмети
8.	Оптимизиране на системата от спортни дейности, училищни и междуучилищни турнири и др.	Спортен календар на МОН, Столична община	Учители по ФВС
<i>Екологично поведение и здравословен начин на живот</i>			
9.	Провеждане на тематични дискусии и беседи в часа на класа по проблемите на здравното образование.	по план за ЧК	Мед. сестра Класни р-ли
10.	Организиране на пролетно почистване и озеленяване на училищния двор и класните стаи, засаждане на цветя и др.	м .04.2026 г.	Класни р-ли
11.	Провеждане на туристически походи, екскурзии, излети при спазване на нормативната уредба на МОН.	в неучебно време	Класни ръководители и учители
<i>Изграждане на национално самочувствие и добродетели</i>			
12.	Спазване на задължителните символи на българското училище – национално знаме, държавен химн, училищно знаме.	през учебната година	Главен учител учители
13.	Организиране на базари по повод български празници и обичаи (Коледа, Великден и др.).	м. 12.2025г. – м. 04.2026 г.	Учители
14.	Представяне на постери и презентации, свързани с честване на значими дати и събития.	по Годишен план и Стратегия на ПГХТ	Учители по история
15.	Отбелязване на Националния празник на Република България	03.03.2026 г.	Учители по история

**Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм
„Академик Неделчо Неделчев” – гр. Сливен**

VII. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята ”Изгради се сам”
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Здравословна храна	Опознайте себе си
И кафето, и чайт могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес
Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви
Наркотиците-илузия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Промени в моето тяло	Научете се да се владеете
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Болести, предавани по полов път	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
ХИВ и СПИН-какво да правя?	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Методи на контрацепция	Не на агресията и насилието
Не на тютюнопушенето	Бедствия, аварии инциденти
Вредата от алкохола	Не бъдете егоисти
Психично здраве	Научете се да се владеете
Личната хигиена	Свободното време и хоби
Пубертет – как да подготвим децата?	Борете се против скуката, мързела, безделието

Провеждането на дейностите по ГЗЕИО се подпомага и координира от Красимира Донева-психолог, Галина Балтаджиева – ЗДУД и Мария Очкова -ЗДУПД.

